

TRABZON MİLLETVEKİLİ M. AKİF HAMZAÇEBİ'NİN

2006 MALİ YILI BÜTÇE KANUN TASARISININ DIŐİŐLERİ BAKANLIĞI BÜTÇESİ ÜZERİNDE PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNDA YAPTIĞI KONUŐMANIN ÖZETİ

✓ **Hükümet Türkiye Cumhuriyetinin temel niteliklerinden laikliği tartıŐmaya açmıŐtır**

Türkiye'nin Avrupa Birliği konusundaki politikası, 1960'lı yılların baŐındaki Ankara AnlaŐmasıyla birlikte resmen baŐlamıŐtır. Ama, Türkiye'nin BatılılaŐma hedefi gerçekte cumhuriyetle birlikte olmuştur. BatılılaŐma projesi cumhuriyetin en temel projelerinden birisidir. BatılılaŐmayı modernleŐmeden farklı kılan laikliktir. Türkiye Cumhuriyetinin temel niteliklerinden birisi de laikliktir. Üyesi olmaya çalıŐtıĐımız Avrupa Birliğinin üye ülkeleri de laik ülkelerdir. Böyle bir paralellik söz konusudur. O nedenledir ki, Türkiye, böyle bir projenin, böyle bir birliğin içinde yer almayı hak etmektedir ve böyle bir nedendedir ki Türkiye, böyle bir projeyi kendisine amaç edinmiŐtır. Bu konuda anlaŐmak bence son derece önemlidir. Avrupa Birliğine, Türkiye Cumhuriyeti laik niteliğiyle katılacaksa, Türkiye Cumhuriyetini yöneten hükümetlerin de böyle bir hedefinin olması gerekir. Türkiye Cumhuriyetinin temel niteliklerinden olan laiklik konusunda hükümetin toplumu endiŐeye sevk edici bir düşüncesinin, eyleminin olmaması gerekir. Ama, baŐta Sayın BaŐbakan ve Sayın DıŐıŐleri Bakanı olmak üzere, Türkiye Cumhuriyetinin bu temel niteliği tartıŐmaya açılmıŐtır, hükümet olduğundan bu yana tartıŐmaya açılmıŐtır.

✓ **Bugünkü hükümet yetkilileri hükümet olduktan sonra Avrupa Birliğini savunur hale gelmiŐlerdir**

Cumhuriyetle birlikte ortaya çıkan BatılılaŐma projesinin devamı olan Avrupa Birliğini daha çok yakın bir zamana kadar bir Hıristiyan kulübü olarak niteleyen bugünkü hükümetin yetkilileri, baŐta Sayın DıŐıŐleri Bakanımız olmak üzere, hükümet olduktan sonra, 180 derece bir dönüŐle, Avrupa Birliğini savunmaya baŐlamıŐlardır. Ama, öyle görünüyor ki, Sayın Bakanın, hükümetin bu konudaki düşüncesi samimî değildir. Neden değildir; Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin vermiŐ olduğu son kararı hepimiz biliyoruz, türbanla ilgili olarak verilen karar ortadadır. Bu karar verilir verilmez, Sayın BaŐbakanımız, Sayın DıŐıŐleri Bakanımız bu kararın aleyhine açıklamalarda bulunmuŐlardır. Bu karar, Anayasa Mahkemesinin daha önce almış olduğu kararın doğru olduğunı ifade ediyor sonuçta. Anayasa Mahkemesinin almış olduğu karar da, bu konudaki düzenlemenin Türkiye Cumhuriyetinin temel niteliklerinin birisi olan laikliğe dayandığını söylüyor. Yani, bu kararı siz eğer kaldırırsanız, türbana iliŐkin kararı veya mevzuatı, yasal düzenlemeyi, Türkiye Cumhuriyetinin temel niteliği olan laikliği Anayasadan çıkarmanız gerekir; ancak bunu kaldırırsanız, gerçekten onu serbest bırakan bir düzenlemeyi yapabilirsiniz. EĞer Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin bu kararını siz tartıŐıyorsanız, demek ki, Türkiye Cumhuriyetinin temel niteliği olan laikliği tartıŐıyorsunuz. O

zaman, sizin Avrupa Birliğine gerçekten üye olma konusundaki niyetinizin samimî olmadığı ortaya çıkmaktadır.

✓ **Hükümet, Avrupa Birliği konusunda doğruyu söylememektedir**

Hükümetin Avrupa Birliği politikası daha çok, medeniyetler çatışmasının özellikle 11 Eylül'den sonra dünyada yarattığı gerilime dayanarak, bu gerilimi kullanmak suretiyle Avrupa Birliğine üye olmak yönünde olmuştur. Böyle bir politikayı kesinlikle doğru değildir. Böyle bir potansiyel çatışmayı kullanarak, böyle bir potansiyel çatışmaya dayanarak, Türkiye Cumhuriyetini Avrupa Birliğinin üyesi yapmaya çalışmak, kesinlikle yanlış bir politikadır. Böylesi önemli bir projeyi, Türkiye'nin böylesi önemli dışpolitika sorunlarını, sadece Parlamentodaki çoğunluğuna dayanarak çözmeye çalışan, yürütmeye çalışan hükümetin bu tutumunun da, almış olduğu kararların da meşru olmadığını ifade etmek istiyorum. Parlamentodaki çoğunluk, hükümetlerin almış olduğu bütün kararların, çıkarmış olduğu bütün yasaların meşru olması anlamına gelmez. Dünyada meşruiyet kavramı artık yön değiştirmektedir, meşruiyet kavramının içeriği değişmiştir; sadece çoğunluğa dayanırsanız, çoğunluğun diktasına gider olay. Artık, devlet ve piyasalar diye iki tane kavram yok, bunların arasında, büyük bir, sivil toplum dediğimiz, alan var. Toplumun geleceğini ilgilendiren kararlar, bu sivil toplum alanında olgunlaşıp eğer kabul görürse, hükümetler meşru olur. O eski meşruiyet kavramına, ben, Sayın Bakanın, hükümetin dayanmamasını, onu bir kenara bırakmasını öneriyorum. Artık, demokrasinin demokratikleştirilmesi dediğimiz kavrama, hükümetin uyması, ona göre bu kararları orada olgunlaştırması gerekir. İşte, bunu dikkate almadığı içindir ki hükümet "biz koalisyon hükümeti değiliz ki Cumhuriyet Halk Partisine, Avrupa Birliği konusunda bilgi verelim" diyor. Hükümet bu yaklaşımıyla dış politikayı yönetirse. Ne Avrupa Birliğine biz gerçekten tam üye olabiliriz ne Kıbrıs konusunda başarılı olabiliriz ne Irak konusunda ne diğer dışpolitika konularında. Esasen, Avrupa Birliği konusunda, hemen 17 Aralık sonrasında verilen nota, Türkiye'nin tam üye olmadığını, tam üyelik yönünde Avrupa Birliğinin Türkiye'ye bir taahhütte bulunmadığının bir belgesidir. Bu, hükümetin itirafıdır. Bu nota konusunda Sayın Bakanın konuşmasında hiçbir bilgi yoktur. Nota açıkça demektedir, Avrupa Birliğinin temel unsurlarından birisi, insanların serbest dolaşımıdır. İnsanların serbest dolaşımı, sadece kişisel özgürlük meselesi değildir; aynı zamanda, üretim faktörlerinin serbestçe hareket edebilme olanağıdır. Üretim faktörleri sadece sermaye değildir ki serbest hareket etsin, emek de serbest hareket edecektir. Ayrıca, gerçekten, Avrupa Birliğinin siyasî bir hedefi var ise, bu kişilerin de serbest dolaşıma sahip olması gerekir. Nota, bunu söylüyor, bu nedenle biz bunu kabul edemeyiz diyor. Ne zaman söylüyor; 17 Aralıktan bir hafta sonra, 24 Aralıkta söylüyor. Böyle olmasına rağmen, hâlâ 17 Aralığı ve 3 Ekimi, Türk kamuoyuna, Türk toplumuna yanlış anlatmakta hükümet hiçbir sakınca görmemektedir. Ben, komisyon üyelerini ve tüm vatandaşları, tüm toplumu bu konuda uyarıyorum, hükümet, Avrupa Birliği konusunda doğruyu söylememektedir. Doğrunun karşı anlamı neyse, hükümet onu söylememektedir.

✓ **Cumhuriyet Halk Partisi AB konusunda başlangıçta ne düşünüyorsa şu anda da, aynı şeyi savunuyor.**

Sayın Bakan, Cumhuriyet Halk Partisinin Avrupa Birliği konusundaki söylemi değişti şeklinde bir açıklamada bulundu. Bu açıklamanın tamamen yanlıştır. Cumhuriyet Halk Partisi AB konusunda başlangıçta neredeyse, şu anda da, oradadır. Biz, hep tam üyelikten yana olduk ve hükümetin, Türkiye'yi, AB sürecinde getirmiş olduğu noktada, kazanım diye topluma sunduklarının, Türkiye'yi tam üyeliğe taşımayacağını ifade ettik. Biz, imtiyazlı üyelik veya ikinci sınıf üyelik istemiyoruz, tam üyelik istiyoruz. Söylediğimiz budur, bunda herhangi bir değişiklik yoktur.

Konuşma metninin tamamına <http://www.tbmm.info/mehmetakifhamzacebi> adresinden ulaşılabilir.

Kamuoyuna saygıyla duyurulur.